

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu

z siedzibą: ul. Jaszowskiego 3a, 28-366 Małogoszcz

tel./fax (41) 3855386; e-mail: malogoszcz_mgops@poczta.onet.pl

www.mgopsmałogoszcz.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W MAŁOGOSZCZU ZA 2023 ROK
ORAZ PRZEDSTAWIENIE POTRZEB
W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ
NA ROK 2024

Opracowała:

Joanna Ziętał

Kierownik MGOPS w Małogoszczu

I. ZASADY FUNKCJONOWANIA

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu działa od 1990 r. w oparciu o Statut nadany Uchwałą Nr 14/115/12 Rady Miejskiej w Małogoszczu z dnia 12 czerwca 2012 r., Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 5/2013 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małogoszczu z dnia 7 stycznia 2013 r. Zgodnie z zapisem – art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (2021 r. poz. 794, 803) „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy całoroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.”

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez Ośrodek w 2023 roku oraz informacje pozwalające określić najważniejsze zadania do wykonania w 2024 roku.

Podstawowym aktem regulującym zakres i sposób funkcjonowania pomocy społecznej jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r.poz. 901, 1693, 1938, 2760, z 2024 r. poz. 743.) w zakresie, której podejmowane są działania dotyczące pomocy społecznej.

Celem pomocy społecznej jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. W chwili, gdy człowiek pozostaje bezradny wobec narastających problemów może zgłosić się do instytucji pomocy społecznej. Jednostka jest traktowana, jako podmiot oddziaływań socjalnych, zaspakajających wszelkie potrzeby - od potrzeb fizjologicznych poczynając a na potrzebach rozwoju i samorealizacji kończąc. Wszechstronne spojrzenie na ludzkie potrzeby i podejmowanie działań w celu ich zaspokojeniu wiąże się z koniecznością prowadzenia pracy socjalnej, z zastosowaniem specyficznej metody interwencji stosowanej w pomocy społecznej. Pracownik socjalny ma za zadanie zidentyfikować potrzeby, zdiagnozować sytuację osób potrzebujących i opracować plan pomocy.

Instytucja pomocy społecznej realizuje cele polityki społecznej formułowane na poziomie strukturalnym, jak również wykonuje zadania własne oraz zlecone na płaszczyźnie praktyki profesjonalnej.

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu w 2023 r realizował zadania własne i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Był i jest inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym

różnorodne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa i włącza się, gdy osoba bądź rodzina nie jest w stanie własnymi siłami przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej.

W 2023 roku działalność Ośrodka skoncentrowana była na wspieraniu osób i rodzin w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb, oraz umożliwieniu im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także minimalizowaniu zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego. System działań obejmował rozmaite instrumenty pomocy finansowej jak i niefinansowej z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ośrodek podejmował wiele dodatkowych działań w celu podnoszenia jakości i poszerzenia zakresu usług świadczonych dla najuboższych i najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy.

II. KADRA I UTRZYMANIE OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Kadrę Ośrodka wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku stanowiło 57 osób zatrudnionych w ramach etatu i umowy zlecenia, w tym kierownik 1, główny księgowy 1, referent ds. kadrowo-płacowych i administracyjnych 1, pracowników socjalnych 3, specjalistów pracy socjalnej 4, informatyk 1, BHP 1, opiekunek domowych 6, pomocy sąsiedzkich 4, asystentów rodziny 2, opiekun w klubie seniora 1, wychowawca w świetlicy środowiskowej 3, trenerzy o zajęć 6, sprzątaczkę 1, oraz asystentów osobistych osób niepełnosprawnych 22. Specyfika problemów występujących w lokalnym środowisku powoduje, iż świadczenie pracy socjalnej wymaga coraz większej specjalizacji i profesjonalizacji usług. Pracownicy Ośrodka uczestniczą w szeregu przedsięwzięć edukacyjnych mających na celu podniesienie kompetencji zawodowych: szkoleniach, warsztatach lub wizytach studyjnych podnosząc wiedzę i umiejętności zawodowe.

Koszty utrzymania Ośrodka wynosiły w 2023 r. – **1 121 193,53 zł w tym 183 716,00 zł** otrzymano jako dotację ze Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego.

III. ZASADY UDZIELANIA POMOCY

1. O pomoc finansową mogą starać się osoby, które spełniają warunki określone w ustawie o pomocy społecznej tj.:

- trudna sytuacja życiowa
- trudna sytuacja finansowa

przy czym oba warunki muszą być spełnione jednocześnie.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, przysługuje osobom i rodzinom z powodu przyczyn (**trudna sytuacja życiowa**), do których należą:

1. ubóstwo;
2. sieroctwo
3. bezdomność
4. bezrobocie
5. niepełnosprawność
6. długotrwała lub ciężka choroba
7. przemoc w rodzinie;
8. potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi
9. potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
10. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych
11. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z nadaniem statusu uchodźcy
12. trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
13. alkoholizm lub narkomania.
14. zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa
15. klęska żywiołowa lub ekologiczna

Uzyskanie prawa do świadczeń pieniężnych (trudna sytuacja finansowa):

Miesięczny dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc nie może być wyższy od kwoty określonej w ustawie o pomocy społecznej oraz Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. (Dz.U. 2021r. poz. 1269) w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (tzw. kryterium dochodowe ustalone zgodnie z art.8 ust. 1) wynosi odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie może przekraczać kwoty **776,00 zł**
- dla osoby w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **600,00 zł**
- kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego w wysokości **345,00 zł**

Świadczenia z pomocy społecznej finansowane są z dwóch źródeł:

- budżetu państwa (dotacja celowa)
- budżetu gminy (środki własne gminy).

Każda z gwarantowanych przez ustawę form pomocy wymaga zarówno klasyfikacji przypadku do odpowiedniej kategorii i zadań, jak i spełnienia kryterium dochodowego.

Tabela 1. Udzielone świadczenia z zadań zleconych gminom realizowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu w 2023 r.

<i>Forma pomocy</i>	<i>Liczba osób którym przyznano świadczenie</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Kwota świadczeń w zł.</i>
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. Sprawowania opieki przyznane przez sąd	3	48	13 200
Razem zadania zlecone	3	48	13 200

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS za 2023r.

Tabela 2. Udzielone świadczenia z zadań własnych gminy realizowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu w 2023 r.

<i>Forma pomocy</i>	<i>Liczba osób którym przyznano świadczenia</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Kwota świadczeń w zł.</i>
Zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniem losowym	0	0	0,00
Schronienie	1	7	3477,00
Sprawienie pogrzebu	0	0	0
Zasiłki celowe i w naturze w tym: -zasiłek specjalny celowy	215 71	 94	498854,00 42623,00
zasiłek celowy programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”- dotacja celowa do zadań własnych	401	888	427624,00
dożywianie dzieci w szkołach	97	11282	68062,00
Zasiłek celowy w formie biletu kredytowego	0	0	0
Zasiłek okresowy	40	212	95888,00
Zasiłek stały	25	237	144759,00
Składka na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych i CIS	21	212	12115,00
Usługi opiekuńcze świadczone przez Ośrodek Pomocy Społecznej	23	10084	431060,00

Opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej	18	201	694363,00
Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych	12	884	106080,00
Ogółem:	853	24101	2482282,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS za 2023r.

IV. ŚWIADCZENIA NIEFINANSOWE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Zgodnie z art. 48 ustawy o pomocy społecznej pomoc w formie jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

Zgodnie z Uchwałą Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 (M.P.2023 poz. 881) realizowane były działania dotyczące w szczególności:

- 1) posiłku
- 2) świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności;
- 3) świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych

Ze środków przekazywanych w ramach Programu udzielano wsparcia osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy. W roku 2023 pomocą w formie dożywiania objętych zostało 441 beneficjentów (zasiłki celowe oraz pokrycie kosztów wyżywienia w stołówkach szkolnych).

Realizacja świadczeń niefinansowych (dożywianie dzieci w szkołach) wynosiła 73110,00 zł w tym: 14811,00 zł z środków własnych oraz 58 299,00 zł z dotacji celowej budżetu państwa.

Świadczenia finansowe w ramach programu stanowiły kwotę 427 624,00 zł. (Tabela 2.) w tym:

- dotacja celowa z budżetu państwa 340 991,00 zł
- środki własne 86633,00 zł.

Łączny koszt realizacji Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” wynosił 501 476,00 zł. w tym:

- dotacja celowa 399 881,00 zł

- środki własne 10 595,00 zł

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa pozyskał z Banku Żywności w Kielcach produkty spożywcze dla 1000 mieszkańców wydano łącznie 9200 kg produktów spożywczych na łączną kwotę 59 699,40 zł

2. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania. Łącznie z pomocy w formie usług skorzystało 23 podopiecznych. Usługami opiekuńczymi (zadanie własne gminy) objęte były osoby samotne, chore, niepełnosprawne, wymagające pomocy w podstawowych czynnościach dnia codziennego
3. Przystąpiono do realizacji programu Opieka 75+ którego strategicznym celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. W wyniku realizacji programu usługami objęto 14 osób. Dotacja z budżetu państwa wykorzystana na realizację usług w ramach Programu „Opieka 75+” wyniosła 110 801,00 zł.
4. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie gminy polegające na ustalaniu uprawnień osób do bezpłatnej opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych. W 2023 roku wydano 11 decyzji w tej sprawie.
5. W kooperacji z parafią jak również GKRPA, a także placówkami oświatowymi ustalał listę osób które finalnie otrzymały paczki/talony na święta.
6. W 2023r MGOPS uzyskał środki finansowe na funkcjonowanie utworzonego w 2020r Klubu Seniora w Leśnicy. Pozyskano 40 800,00 zł, przy wkładzie własnym w kwocie 116 755,00 zł Placówka zapewnia miejsca dla 20 seniorów, a co za tym idzie szeroką ofertę aktywizacyjną i prozdrowotną, obejmującą dziedziny edukacji, aktywności społecznej, aktywności ruchowej, rekreacji, aktywności kulturalnej. Placówka ta jest dostępna dla seniorów w wymiarze 20 godzin tygodniowo od godziny 9.00 do 14.00. Wszelkie działania realizowane w Klubie Seniora nakierowane są na wspieranie solidarności międzypokoleniowej oraz wewnątrzpokoleniowej samych seniorów. Osoby starsze gotowe do niesienia pomocy, pełni empatii i zrozumienia włączają się w życie społeczności lokalnej

7. W Zespole Placówek Oświatowych w Złotnikach funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego prowadzona przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu. W zajęciach proponowanych przez Placówkę Wsparcia Dziennego uczestniczy 20 osób. Dzieci i młodzież uczestniczący w zajęciach proponowanych przez w/w Placówkę mieli zagwarantowaną nie tylko opiekę na czas pobytu, ale również wsparcie pedagoga, psychologa, logopedy, dietetyka i pracownika socjalnego. Placówka otwarta jest od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych.
8. Wraz z fundacją CEL prowadził dwie świetlice środowiskowe których koszt funkcjonowania to kwota 313946,71 zł. Ich lokalizacja to Małogoszcz i Leśnica. Każda z nich zapewnia miejsca przebywania dla 20 dzieci i młodzieży. Placówki te proponowały zajęcia dodatkowe dla uczestników, organizowane były wyjazdy na basen a także wycieczki krajoznawcze.
9. W 2023r po raz kolejny przystąpiono do realizacji programu „Opieka wytchnieniowa”
10. W 2023 roku Gmina Małogoszcz przystąpiła do Programu "Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej" na 2023 rok, którego realizatorem był Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu. Program "Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej" w Gminie Małogoszczu w całości realizowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego. Całkowity koszt realizacji programu to: 461448,00 zł. Głównym celem Programu było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla 27 osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym oraz umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zapewnienie możliwości skorzystania przez osobę niepełnosprawną z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym.
11. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu w ramach pracy socjalnej dotyczącej rodziny korzystającej z pomocy działa w zakresie:
 - 1) *Współpracy z organizacjami:*
 - współpraca z opiekunem prawnym,
 - organizacja umieszczenia w domu pomocy społecznej,
 - wystąpienia o pomoc materialną lub rzeczową do organizacji charytatywnych.
 - 2) *Kontakt z instytucjami:*
 - pomoc w uzyskaniu dokumentu tożsamości,

- pomoc w załatwieniu spraw w biurze ewidencji ludności,
- współpraca z kuratorami sądowymi i społecznymi,
- współpraca z policją,
- reprezentowanie interesów podopiecznego w innych instytucjach.

3) Funkcjonowania rodziny:

- rozładowanie konfliktów rodzinnych,
- kontakt z rodziną zewnętrzną,
- prowadzenie kart o przemocy,
- współpraca z Centrum Interwencji Kryzysowej,
- współpraca z Pełnomocnikiem ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4) Alimenty:

- odnalezienie opiekuna prawnego,
- przygotowanie i wniesienie sprawy o alimenty, gdy podopieczna obawia się o swoje bezpieczeństwo,
- negocjacja alimentów dobrowolnych.

5) Świadczenia ZUS i pokrewne:

- przygotowanie i wniesienie sprawy o rentę lub emeryturę,
- pomoc w ustaleniu lub zmianę stopnia niepełnosprawności

6) Praca:

- rozpropagowanie informacji o kursach bezpłatnych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy, Fundacje i Stowarzyszenia
- mobilizacja podopiecznych do poszukiwania pracy,
- przekazywanie ofert pracy dla podopiecznych MGOPS

7) Oświata i opieka medyczna:

- współpraca ze szkołą,
- współpraca z pedagogiem szkolnym,
- współpraca ze służbami medycznymi

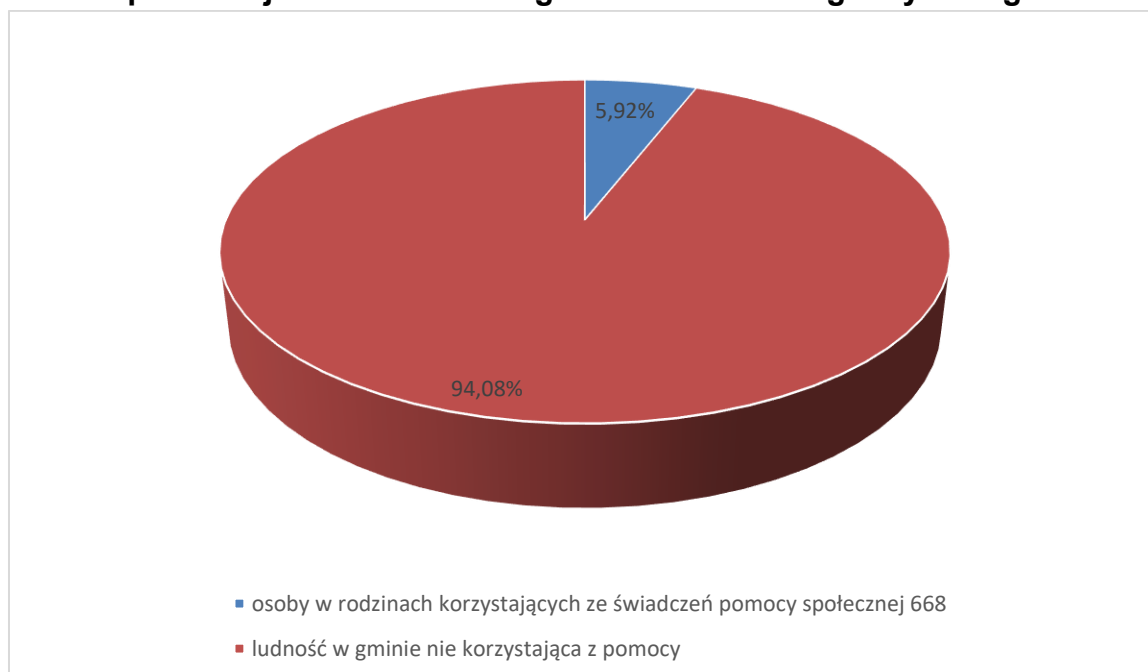
W pracy socjalnej kierowano się ideą, iż w każdym człowieku tkwi jego wewnętrzny kapitał, którym jest zasób wiedzy, umiejętności, zdrowie, energia, adaptacja do zmian. Toteż praca ta polega na udzieleniu wsparcia do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, przekonania, że posiadają wewnętrzną siłę, która pozwoli im wywrzeć wpływ na swoje życie i zmienić niekorzystne warunki. W 2023 r. pracownicy socjalni

przewodili interwencje w środowisku których było 25. Dotyczyły one problemów rodzin związanych z komunikacją w rodzinie, spraw przemocy domowej oraz sytuacji kryzysowych. Celem interwencji było zdiagnozowanie problemu i podjęcie stosowanych działań zmierzających do rozwiązania konfliktów.

V. RZECZYWISTA LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Liczba mieszkańców Gminy Małogoszcz w dniu 31.12.2023 r. wynosiła 11284 osób. Ze wszystkich form pomocy świadczonych przez MGOPS w Małogoszczu wynikających z ustawy o pomocy społecznej rocznie skorzystało 668 mieszkańców w 264 rodzinach. Oznacza to, że 5,92 % osób w gminie Małogoszcz jest objętych pomocą społeczną, co obrazuje Wykres 1.

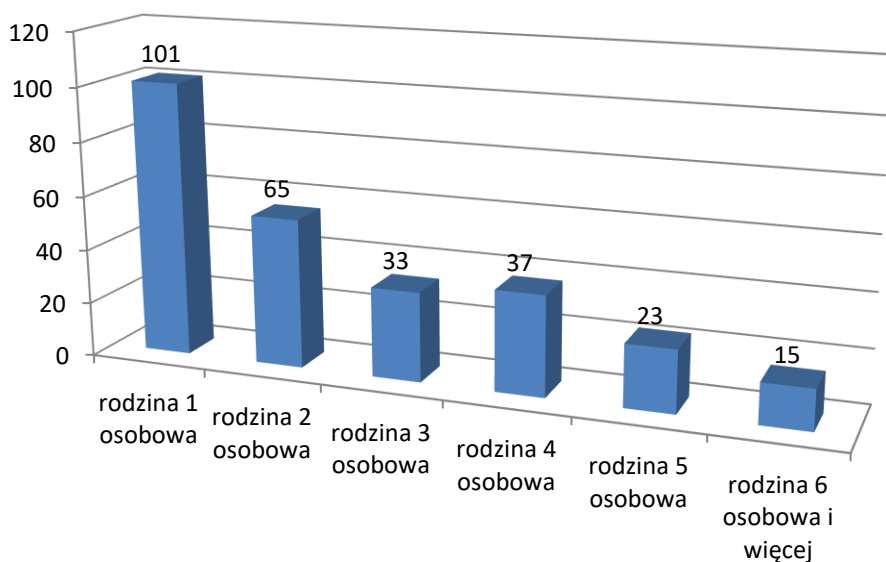
Wykres 1. Procentowy udział w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogółu mieszkańców gminy Małogoszcz.

Źródło: Opracowanie własne.

W 2023 roku w porównaniu do 2022 roku liczba klientów korzystających z pomocy ośrodka zmniejszyła się o 25 rodzin. Większość osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej to rodziny minimum 4 osobowe - 148, zmniejszyła się liczba rodzin emerytów i rencistów korzystających ze wsparcia MGOPS- 98. Znaczna część korzystających ze wsparcia to rodziny z dziećmi- 94 Rodzin wielodzietnych, którym udzielono pomocy było 35 (z trojgiem i więcej dzieci). Na 264 rodziny, którym udzielono pomocy w tym 23 to rodziny zarejestrowaliśmy niepełne.

Wykres 2. Rodziny ogółem

Źródło: Opracowanie własne.

Na podstawie w/w danych wynika, że w najtrudniejszej sytuacji socjalnobytovej pozostają na terenie gminy osoby samotne.

Taka struktura klientów Ośrodka Pomocy Społecznej odzwierciedla jednocześnie potrzebę utrzymania dotychczasowego poziomu nakładów ponoszonych przez gminę na wsparcie finansowe mieszkańców, gdyż ich sytuacja ekonomiczna w najbliższym czasie nie ulegnie poprawie ze względu na ograniczone możliwości pozyskania dodatkowych dochodów własnych i duże koszty utrzymania.

VI. DODATKOWA DZIAŁALNOŚĆ PODEJMOWANA PRZEZ MIEJSKO - GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MAŁOGOSZCZU:

1) Zespół Interdyscyplinarny

W 2023 r. odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz zostało utworzonych 13 grup roboczych które zwołały 95 posiedzenia. Wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczą w posiedzeniach w ramach oddelegowania oraz zawartych porozumień. Do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 19 Niebieskich Kart. Ofiarom przemocy udzielono również wskazówek co do możliwości otrzymania fachowej pomocy psychologicznej i prawnej lub schronienia w odpowiednich placówkach. Zakończono procedurę niebieskiej karty w 9 rodzinach z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie.

2) Asystent rodziny

Uzupełnieniem pracy socjalnej w odniesieniu do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo wychowawcze było wsparcie 23 rodzin opieką asystenta rodziny, liczba dzieci w tych rodzinach to 45.

Praca asystenta nakierowana była głównie na monitorowanie środowisk, współpracę z sądami, kuratorami, pedagogami, wychowawcami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, organizacjami pozarządowymi w celu wzmocnienia funkcji opiekuńczo wychowawczych rodzin i poprawy funkcjonowania społecznego, a także aktywizacji zawodowej poprzez dostarczanie ofert pracy, motywowanie do aktywności własnej w zakresie poszukiwania pracy. Asystent wspierał w wykorzystywaniu uprawnień własnych w celu poprawy sytuacji socjalno bytowej poprzez uzyskiwanie przysługujących świadczeń typu dodatek mieszkaniowy, świadczenia rodzinne, itp. a także uczestniczył w posiedzeniach grup roboczych w odniesieniu do środowisk dotkniętych przemocą w rodzinie oraz umożliwiał korzystanie z poradnictwa specjalistycznego.

3) Pieczą zastępczą

Na podstawie art. 31 ust.2, art. 178 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (z 2024 r.poz. 177, 742 i 743.) oraz art. 47 ust. 1 z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, 721.) Zarządzeniem Nr 0050.24.2012 Burmistrza Miasta i Gminy Małogoszcz z dnia 15.03.2012 roku Kierownik MGOPS w Małogoszczu został upoważniony do

ustanawiania rodziny wspierającej, zawierania i rozwiązywania umów z rodzinami wspierającymi oraz do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny i wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych. W 2023r. MGOPS w Małogoszczu pokrywał koszty pobytu w pieczy zastępczej dla dziesięciorga dzieci. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w pierwszym roku pobytu dzieci, MGOPS w Małogoszczu był zobowiązany do pokrywania 10% całkowitego kosztu pobytu dziecka w spokrewnionej rodzinie zastępczej, drugim roku pobytu 30% a od trzeciego roku pobytu 50 %, co rocznie dało kwotę 87 791,29 zł. W 2023 r. MGOPS w Małogoszczu pokrywał koszty pobytu w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu Socjalizacyjnego dla trójki dzieci, rodzinach zastępczych niezawodowych dla trojga dzieci a także rodzinach zastępczych spokrewnionych czworga dzieci.

4) Karta Dużej Rodziny

Na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2023 r. poz. 2424) w korespondencji z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r.poz. 609, 721.) oraz Zarządzenie nr 0050.58.2014 Burmistrza Miasta i Gminy Małogoszcz z dnia 30.06.2014 roku Kierownik MGOPS w Małogoszczu został upoważniony do przyznawania Karty Dużej Rodziny, oraz wydawania decyzji administracyjnych w przypadku odmowy wydania Karty. Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18 lub 25 roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Kartę Dużej Rodziny wydaje się na wniosek osoby zainteresowanej. W 2023 roku zostało złożonych 106 wniosków na podstawie których wydano 250 Karty Dużej Rodziny dla opiekunów i dzieci.

5) Dodatek węglowy

Dodatek węglowy to wsparcie w postaci 3 000 zł dla gospodarstw domowych, których głównym źródłem ogrzewania jest węgiel. Dodatek węglowy przysługiwał gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85 proc. węgla kamiennego.

Przez gospodarstwo domowe rozumie się osobę fizyczną samotnie zamieszkujejącą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

W przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego dla gospodarstwa domowego wieloosobowego złożyła więcej niż jedna osoba, dodatek ten przyznawany był wnioskodawcy, który złożył taki wniosek jako pierwszy.

Wniosek o przyznanie dodatku węglowego można było składać do dnia 30.11.2022 r.

Dodatek przysługiwał też w przypadku gdy pod jednym adresem miejsca zamieszkania zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe, a w terminie do dnia 30 listopada 2022 r. nie było możliwe ustalenie odrębnego adresu miejsca zamieszkania dla poszczególnych gospodarstw domowych zamieszkujących pod tym adresem w odrębnych lokalach, których źródłem ogrzewania jest oddzielne lub współdzielone źródło ciepła.

Wypłaconych zostało 69 wniosków o dodatek węglowy na kwotę 207 000,00 zł. Koszty obsługi wyniosły 4 140,00 zł. Łącznie wydatkowana dotacja na zadanie wyniosła 211 140,00 zł.

6) Dodatek z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła

Gospodarstwa domowe, których główne źródło ciepła zasilane było:

- peletem drzewnym,
- drewnem kawałkowym,
- skroplonym gazem LPG,
- olejem opałowym,

otrzymały wsparcie finansowe w ramach jednorazowego dodatku. Warunkiem koniecznym do uzyskania dodatku było potwierdzenie uzyskania wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków według stanu na dzień 11 sierpnia 2022 r.

Jednorazowy dodatek dla gospodarstw domowych wynosił:

3000 zł – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym albo inny rodzajem biomasy,

1000 zł – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane drewnem kawałkowym,

500 zł – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG,

2000 zł – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Wnioski o wypłatę dodatku składane były na piśmie lub w formie elektronicznej do 30 listopada 2022r. Wypłaconych zostało 8 wniosków na kwotę 18 000,00 zł. Koszty obsługi wyniosły 360,00 zł. Łącznie wydatkowana dotacja na zadanie wyniosła 18 360,00 zł.

7) Dodatek elektryczny

Dodatek przysługiwał każdemu odbiorcy energii elektrycznej, którego głównym źródłem ogrzewania jest energia elektryczna. Warunkiem otrzymania był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do CEEB do 11 sierpnia 2022 r. Ponadto na jeden adres zamieszkania przysługiwał jeden dodatek elektryczny.

Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym posiadającym pompy ciepła i ogrzewaniem elektryczne/bojler elektryczny, które są głównym źródłem ogrzewania z wyłączeniem gospodarstw domowych, które mają zainstalowaną mikro instalację (panele fotowoltaiczne). Dodatek elektryczny to jednorazowe wsparcie finansowe dla odbiorców, dla których głównym źródłem ogrzewania była energia elektryczna.

Dodatek wynosił:

- 1 000 zł – dla gospodarstw domowych zużywających do 5MWh rocznie,
- 1 500 zł – dla gospodarstw domowych zużywających powyżej 5 MWh rocznie (warunkiem jest załączenie potwierdzenia przekroczenia 5 MWh wysokości rocznego zużycia za rok 2021)

Wnioski o wypłatę dodatku składane były na piśmie lub w formie elektronicznej do 1 lutego 2023 r.. Wypłaconych zostało 13 wniosków na kwotę 15 500,00 zł. Koszty obsługi wyniosły 310,00 zł. Łącznie wydatkowana dotacja na zadanie wyniosła 15 810,00 zł.

8) Refundacja podatku VAT odbiorcom paliw gazowych

Refundacja podatku VAT, wprowadzona ustawą z dnia 15.12.2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. 2022 poz. 2687ze zm.), to refundacja kwoty odpowiadającej podatkowi VAT wynikającej z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od 1.01.2023 r. do 31.12.2023 r. do odbiorcy paliw gazowych w gospodarstwie domowym.

Aby z takiej refundacji skorzystać należało spełnić poniższe warunki:

- wnioskodawca jest odbiorcą paliw gazowych w gospodarstwie domowym, tj. zgodnie z ustawą – Prawo energetyczne - odbiorcą końcowym dokonującym zakupu paliw gazowych wyłącznie na własny użytek i w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym;
- głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego wnioskodawcy jest urządzenie grzewcze zasilane paliwami gazowymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków do 21 grudnia 2022 r. albo po tym dniu, w ciągu 14 dni od daty pierwszego uruchomienia w przypadku nowego źródła ogrzewania;
- wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza:
 - 2 100 zł w gospodarstwie domowym jednoosobowym,
 - 1 500 zł na osobę w gospodarstwie domowym wieloosobowym.

Wnioski o wypłatę dodatku składane były na piśmie lub w formie elektronicznej do 31 grudnia 2023 r. Wypłaconych zostało 5 wniosków na kwotę 3 593,88 zł. Koszty obsługi wyniosły 71,88 zł. Łącznie wydatkowana dotacja na zadanie wyniosła 3 665,76 zł.

VII. WYDATKI JEDNOSTKI

Plan finansowy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małogoszczu według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosił 4 743 373,96 zł, a zrealizowane wydatki stanowiły kwotę 4 076 168,45 zł (wydatki stanowiły 85,93%) z czego:

- 1) dotacja celowa z budżetu państwa wynosiła **1 428 549,28 zł**, co stanowi **35,05%** całości wydatków,
- 2) środki własne gminy wynosiły **2 647 619,17 zł**, co stanowi **64,95%** całości wydatków.

Ponadto do budżetu Gminy w 2023 roku wpłynęły dochody w wysokości **55 544,64 zł** z tytułu:

- odpłatności rodziny za pobyt w domu pomocy społecznej w kwocie 22 263,60 zł (całość wydatków wynosiła 694 362,67 zł)
- zwrot nienależnie pobranej opłaty za dom pomocy społecznej za lata poprzednie w kwocie 181,40 zł
- zwrot nienależnie pobranego zasiłku stałego za lata poprzednie w kwocie 178,72 zł
- odsetki od środków gromadzonych na rachunku bankowym w kwocie 11,52 zł
- wpływy z tyt. wynagrodzenia dla płatnika z tyt. wykonywania zadań określonych przepisami prawa w kwocie 701,41 zł
- odpłatność za usługi opiekuńcze w kwocie 29 843,99 zł (całość wydatków poniesionych za usługi opiekuńcze wynosiły 431 059,91 zł)
- opłaty za pobyt w Klubie Senior+ w Leśnicy w kwocie 2 364,00 zł (całość wydatków wyniosła 157 555,00 zł)

Wykonanie wydatków w poszczególnych rozdziałach przedstawiało się następująco:

- rozdz. 85195 „Ochrona zdrowia. Pozostała działalność.” wynosił 220,00 zł
Razem dział 851 wynosi 220,00 zł
- rozdz. 85202 „Domy Pomocy Społecznej” wynosił 694 362,67 zł
- rozdz. 85205 „Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie” wynosił 12 533,82 zł
- rozdz. 85213 „Składka zdrowotna” wynosił 12 115,23 zł

- rozdz. 85214 „Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe” wynosił 172 678,66 zł
 - rozdz. 85216 „Zasiłki stałe” wynosił 144 758,94 zł
 - rozdz. 85219 „Ośrodki pomocy społecznej” wynosił 1 121 193,53 zł
 - rozdz. 85228 „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze” wynosił 537 139,91 zł
 - rozdz. 85230 „Pomoc w zakresie dożywiania” wynosił 504 142,50 zł
 - rozdz. 85295 „Pozostała działalność” wynosił 387 801,43 zł
- Razem dział 852 wynosi 3 586 726,69 zł
- rozdz. 85395 „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej” wynosi 248 975,76 zł
- Razem dział 853 wynosi 248 975,76 zł
- rozdz. 85503 „Karta Dużej Rodziny” wynosi 2 436,00 zł
 - rozdz. 85504 „Wspieranie rodziny” wynosi 150 018,71 zł
 - rozdz. 85508 „Rodziny zastępcze” wynosi 87 791,29 zł
- Razem dział 855 wynosi 240 246,00 zł

VIII. POTRZEBY, ZAŁOŻENIA NA PRZYSZŁOŚĆ I PLANY ROZWOJU MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W MAŁOGOSZCZU

W aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych.

Działania pracowników ośrodka pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, które w praktyce często są nieadekwatne do oceny sytuacji osoby potrzebującej pomocy lecz zależne od możliwości finansowych Ośrodka. To także praca socjalna, oraz działania zmierzające do wykorzystania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu w wyniku rozeznania środowiska planuje w roku 2024 wydatkować kwotę przyjętą w budżecie Gminy, która

wynosi 4 361 291,00 zł, jednakże przyznane środki są niewystarczające w stosunku do występujących potrzeb Ośrodka. Braki występują w rozdziałach:

1) dotacja z budżetu wojewody

rozd. 85195 „Ochrona zdrowia. Pozostała działalność.”

rozd. 85213 „Składka zdrowotna”

rozd. 85214 „Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe”,

rozd. 85216 „Zasiłki stałe”,

rozd. 85228 „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze”,

rozd. 85230 „Pomoc w zakresie dożywiania”.

rozd. 85295 „Pozostała działalność”

2) środki własne

rozd. 85202 „Domy Pomocy Społecznej”,

rozd. 85205 „Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,

rozd. 85214 „Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe”,

rozd. 85219 „Ośrodki pomocy społecznej”,

rozd. 85228 „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze”,

rozd. 85504 „Wspieranie rodziny”

IX. KIERUNKI DZIAŁANIA MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W MAŁOGOSZCZU W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA 2024 R.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu w wyniku rozeznania środowiska planuje w 2024 r. podejmować następujące działania

1) Na rzecz rodziny:

- a) umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji,
- b) informowanie społeczności lokalnej o zasadach funkcjonowania systemu pomocy społecznej,
- c) praca socjalna – planowanie i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia bądź odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie,
- d) realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- e) realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny

2) Pomoc

- a) pomoc finansowa i niefinansowa wynikająca z ustawy o pomocy społecznej,
- b) prowadzenie analiz na temat przyczyn i rozmiarów niekorzystnych zjawisk społecznych, rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej oraz badanie skuteczności podejmowanych działań socjalnych,
- c) zapewnienie warunków do zaspokojenia potrzeb bytowych, zdrowotnych i społecznych dla osób starszych i niepełnosprawnych niemogących zaspokoić ich we własnym zakresie,
- d) usługi opiekuńcze realizowane w domach podopiecznych,
- e) załatwianie spraw i wydawanie decyzji wynikających z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- f) poradnictwo zawodowe,
- g) przygotowanie oceny Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 r.
- h) pozyskanie środków z funduszy europejskich w nowej perspektywie finansowania na realizację projektów z zakresu pomocy i integracji społecznej.
- i) przystąpić do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2021-2027

- j) kontynuować świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci autystycznych oraz niepełnosprawnych tego wymagających
- k) kontynuować pomoc w formie opieki wytchnieniowej dla opiekunów osób niepełnosprawnych po raz kolejny przystępując do programu „Opieka wytchnieniowa”
- l) Przystąpić do programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Realizując zadania należy zwrócić szczególną uwagę na dalszy rozwój działań na rzecz integracji społecznej i partycypacji mieszkańców w życiu społecznym, oraz rozwijanie zintegrowanego, lokalnego systemu wsparcia na rzecz osób i grup społecznych zagrożonych marginalizacją, przy uwzględnieniu tendencji wynikających ze zjawisk demograficznych, zwłaszcza starzejącego się społeczeństwa. Przydatne w realizacji tego działania będzie budowanie partnerstw w różnych obszarach społecznych. Skala występujących problemów wskazuje na konieczność zapewnienia w dalszym ciągu znacznych nakładów i środków finansowych na realizację nałożonych ustawowo zadań na MGOPS. Przemiany demograficzne, a szczególnie starzenie się społeczeństwa kieruje uwagę na konieczność rozbudowy systemu usług kierowanych do osób starszych, szczególnie tych w wieku „sędziwej starości”, wśród których poziom niesamodzielności i zależności od innych osób gwałtownie wzrasta. Rozluźnienie więzi społecznych i rodzinnych powodować może i powoduje zwiększone zapotrzebowanie na usługi opieki dziennej dla seniorów.

Wielowątkowe negatywne zjawiska społeczne w rodzinach korzystających ze wsparcia pomocy społecznej powodują, iż podejmowane działania wspierające ze strony pracowników MGOPS wymagają większego nakładu czasu aniżeli pomoc świadczona do tej pory w środowiskach zasadniczo wymagających jedynie wsparcia finansowego w postaci zasiłków celowych bądź okresowych. Aktualnie realizacja pracy socjalnej jest trudnym i obciążającym zadaniem w obliczu bardzo skomplikowanych sytuacji życiowych podopiecznych ośrodka. Konieczne więc jest ciągle podnoszenie kompetencji, poszerzanie wiedzy i umiejętności kadry pracującej z rodziną.

Należy podkreślić, że kierunki działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Małogoszczu są zgodne z przepisami, posiadanymi środkami finansowymi i zasobami ludzkimi.

Tak więc jednym z głównych celów Ośrodka jest łagodzenie trudnej sytuacji osób i rodzin nie tylko w formie materialnej ale również poprzez wdrażanie

pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej wobec indywidualnych osób, rodzin, pracy poprzez grupę, aktywizowania społeczności lokalnej.

Rok 2024 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna. Jednakże pomoc społeczna nie jest w stanie funkcjonować i skutecznie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, sektora zdrowotnego, sektora bezpieczeństwa, organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca oraz wzajemne zrozumienie między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

Za współpracę z Ośrodkiem serdecznie dziękuję wszystkim osobom i instytucjom, które wspierają naszą pracę i starają się z nami wspólnie rozwiązywać problemy rodzin.